

Koortsstuipen

Uw kind heeft een koortsstuip gehad. Dit kan een angstige ervaring zijn voor u als ouder. In deze folder leest u over de achtergrond van koortsstuipen (koortsconvulsie), hoe u ze kunt herkennen en wat u zelf aan koortsstuipen kunt doen.

Rijnstate

**Neem altijd uw
verzekeringsgegevens
en identiteitsbewijs mee!**

Koortsstuipen bij kinderen

Een stuip (of convulsie) is een plotselinge stoornis in de functie van de hersenen. Doordat de hersenen bij kinderen nog niet volgroeid zijn, kan de functie van de hersenen gemakkelijk ontregeld raken bij bijzondere omstandigheden, zoals bijvoorbeeld koorts. De stuip zorgt voor bewusteloosheid en meestal ook spiertrekkingen. Vijf procent van de kinderen tussen de drie maanden en zes jaar, krijgt ooit een koortsstuip. Een koortsstuip kan zich herhalen, maar dat is voor ieder kind verschillend.

Wat ziet u tijdens een koortsstuip?

Een 'gewone' koortsstuip, duurt gemiddeld enkele minuten, in elk geval korter dan tien minuten. U kunt een koortsstuip herkennen aan de volgende kenmerken. Het kind verliest het bewustzijn, kan soms de ogen wegdraaien, krijgt symmetrische schokken in de armen en benen, terwijl het gezicht bleek, grauw of blauw wordt. De ademhaling verloopt oppervlakkig, stotend en kan ook kortdurend stoppen. De aanval is over als het schokken is gestopt. Tijdens de aanval voelt uw kind geen pijn. Het kan zijn dat uw kind na de aanval klaagt over hoofdpijn, ook zal uw kind erg moe zijn en waarschijnlijk diep in slaap vallen.

Kan een koortsstuip in epilepsie overgaan?

Koortsstuipen laten geen beschadiging achter in de hersenen. De ontwikkeling van kinderen die een koortsstuip hebben gehad, verloopt dan ook normaal. Een koortsstuip doet denken aan epilepsie (vallende ziekte), maar is iets anders. Buiten de koortperiode heeft uw kind geen aanvallen. Uw kind heeft ook niet meer kans om epilepsie te krijgen in de toekomst, na het doormaken van een koortsstuip. Wanneer uw kind een koortsstuip gehad heeft en er komt epilepsie in de familie voor, is de kans op het ontstaan van epilepsie op latere leeftijd groter.

Wat moet u doen bij een koortsstuip?

Het kan voorkomen dat uw kind opnieuw een koortsstuip krijgt. Hieronder leest u wat u dan het beste kunt doen.

- Blijf kalm, kijk naar wat uw kind doet.
- Houd, als het mogelijk is, bij hoe lang de aanval duurt.
- Vermijd fel licht en geluid.
- Zorg dat uw kind zich niet kan verwonden. Bescherm het hoofd, leg uw kind op een zachte ondergrond en probeer het kind op de zij te leggen zodat het vrij kan ademen.
- Heeft uw kind eten of iets anders in de mond, probeer dit er dan voorzichtig uit te halen wanneer u er makkelijk bij kunt (bijvoorbeeld in wangzak).

Na een koortsstuip moet uw kind altijd worden onderzocht door een arts. De arts zoekt naar de oorzaak van de koorts en achterliggende ziekte en bepaalt of verder onderzoek of behandeling, bijvoorbeeld in het ziekenhuis, nodig is.

Medicatie

Wanneer de koortsstuip langer dan vijf minuten duurt, kunt u met medicatie proberen deze koortsstuip stoppen. Dit kan met Stesolid (rectaal) of Midazolam (neusspray). Uw arts spreekt met u af welk medicijn uw kind gaat krijgen.

Afspraken met de arts

Welke medicatie geven:

- Midazolam 2,5 mg / dosis
- Midazolam 0,5 mg / dosis
- Stesolid (diazepam) 5 mg / dosis
- Stesolid (diazepam) 10 mg / dosis

Controleer op de verpakking of u de juiste dosering heeft meegekregen. Houdt u zich goed aan de afspraken met uw arts. Dien nooit op eigen initiatief meer medicatie toe dan afgesproken is. Bel 112 wanneer de koortsstuip langer dan vijf minuten duurt en u hier medicatie voor geeft aan uw kind.

Geven van de Midazolam neusspray

Midazolam neusspray wordt door het neusslijmvlies opgenomen en komt zo in de bloedbaan terecht. Het werkt binnen een aantal minuten en zorgt voor verslapping van de spieren. U sprayt de Midazolam in één of beide neusgaten. Hieronder leest u precies wanneer en hoe u dit moet doen.

Toedienen van de Midazolam neusspray

- Het flesje kan zowel rechtop als ondersteboven worden gebruikt.
- Verwijder de vergrendeling voorafgaand aan het gebruik.
- Houd de verstuiver vast tussen duim en wijsvinger zoals in de derde foto hieronder is aangegeven.
- Verwijder de beschermdop.
- Druk het pompje een paar keer in totdat een fijne nevel uit de neusverstuiver komt.
- Til het hoofd van uw liggende kind iets op.
- Breng de neusverstuiver in één neusgat en druk het pompje één keer in. Wanneer u twee sprays moet toedienen, dien dan de tweede spray toe in het andere neusgat.
- Spoel na het gebruik de buitenkant van de neusverstuiver goed schoon met water.
- Plaats de beschermdop en de vergrendeling terug.
- Noteer het tijdstip van toediening.
- Na een aantal minuten begint het middel te werken. Dit merkt u aan het verslappen van de spieren van uw kind.
- Laat uw kind na de aanval op de zij liggen tot hij/zij weer wakker is om verslikken en het naar achter zakken van de tong te voorkomen. Zorg ervoor dat de mond en neus vrij zijn, zodat de ademhaling goed mogelijk is.
- Uw kind kan nog erg suf of verward zijn, maar de aanval is dan al wel gestopt. Stel uw kind gerust, vertel zo mogelijk wat er is gebeurd.

Bij jonge kinderen die erg verkouden/snotterig zijn, kunt u de spray beter toedienen in de wangzak (dit is de ruimte tussen het gebit en de wang). Voor toediening via het wangslijmvlies geldt dezelfde dosering als via de neus.

- Spray een keer in de lucht.
- Houd bij voorkeur tijdens de toediening het flesje rechtop. Dat betekent dat u het hoofd en de romp iets op moet tillen.
- Spray daarna het voorgeschreven aantal pufjes aan de binnenkant van de wang (dus niet richting keel).
- Masseer daarna de buitenkant van de wang zodat de vloeistof goed wordt opgenomen.

©Foto: Fagron NL BV

Bijwerkingen

Bijwerkingen kunnen onder andere slaperigheid en sufheid zijn. Deze bijwerkingen verdwijnen vanzelf weer. Tevens kan de spray irritatie geven aan het neusslijmvlies.

De spray is maximaal één jaar houdbaar. Na opening is de flacon nog drie maanden houdbaar.

Geven van Stesolid rectiole

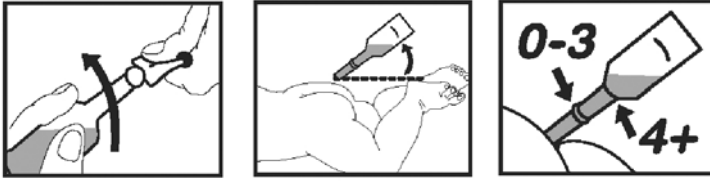
Stesolid kunt u zelf geven aan uw kind, in de vorm van een rectiole. Dat is een tubetje met een vloeibaar medicijn. U brengt het rectaal (via de anus) van uw kind in. Hieronder kunt u lezen hoe u dit precies kunt doen.

Toedienen van Stesolid

- Verwijder het dopje van de rectiole.
- Leg uw kind bij voorkeur op de buik of op de zij en breng de tuit over de gehele lengte (= ongeveer vijf cm) in de anus. Belangrijk: bij kinderen jonger dan drie jaar brengt u de tuit voor de helft in (dus ongeveer 2,5 cm). U kunt dit ongeveer vergelijken met het inbrengen van een thermometer.
- Neem de rectiole op de aangegeven wijze tussen duim en wijsvinger en knijp deze leeg door éénmaal krachtig te knijpen. Tijdens het leegknijpen richt u de tuit zoveel mogelijk naar beneden.
- Houdt u bij het verwijderen van de rectiole de rectiole dichtgeknepen om terugzuigen te voorkomen. De rectiole bevat meer vloeistof dan aangegeven, omdat er altijd nog iets van de vloeistof achterblijft.
- Houdt de billen nog een halve minuut tegen elkaar om teruglopen van de vloeistof te voorkomen.
- Binnen enkele minuten begint het middel te werken. Dit merkt u aan het verslappen van de spieren.
- Laat uw kind na de aanval op de zij liggen tot hij/zij weer wakker. Dit is nodig om verslikken en het naar achter zakken van de tong te voorkomen. Zorg ervoor dat de mond en neus vrij zijn, zodat de ademhaling goed mogelijk is.
- Uw kind kan nog erg suf of verward zijn, maar de aanval is dan al wel gestopt. Stel uw kind gerust, vertel zo mogelijk wat er is gebeurd.

Bijwerkingen

Net zoals bij de meeste medicijnen kunnen ook bij Stesolid bijwerkingen optreden. Bijwerkingen kunnen onder andere slaperigheid en sufheid zijn. Deze bijwerkingen verdwijnen vanzelf weer. Het slijmvlies van de darm bij de anus kan bij de toediening beschadigd raken en hierdoor gaan bloeden. Het slijmvlies herstelt zich gewoonlijk binnen enkele dagen.

Koorts

Jonge kinderen hebben snel een verhoogde temperatuur, dit past bij hun leeftijd. Ze zijn regelmatig verkouden of hebben last van een oor- of keelontsteking. Bij alle ziekten met koorts, kunnen stuipen optreden. Een enkele keer is er nog geen koorts, maar stijgt de temperatuur pas in de uren na de aanval.

Wat kunt u doen bij koorts?

- Meet de temperatuur. Uw kind heeft koorts bij een temperatuur boven 38,4 °C.
- Kleed uw kind luchtig en laat het onder een laken of dunne deken slapen.
- U kunt uw kind paracetamol geven. Dit voorkomt geen koortsstuip, maar kan wel verlichting geven bij uw zieke kind. Wanneer u dit doet, is het belangrijk dit consequent 3 tot 4 keer per dag te doen. Zo voorkomt u dat de temperatuur wisselt bij uw kind, wat anders juist een uitlokkende factor kan zijn. U kunt er ook voor kiezen helemaal geen paracetamol te geven.

Vragen

Mocht u na het lezen van deze folder nog vragen hebben, dan beantwoordt de arts, verpleegkundige of epilepsieconsulente deze graag voor u.

Telefoonnummers

Polikliniek Kindergeneeskunde Rijnstate Arnhem: 088 - 005 7782

Unit Kinderen Rijnstate Arnhem: 088 - 005 8919

Bij Rijnstate kunt u telefonisch en voor de meeste specialismen via www.rijnstate.nl uw afspraak maken.

Rijnstate,
uw ziekenhuis in de regio
Arnhem, Rheden en De
Liemers.

 @rijnstate

 facebook.com/rijnstate

Rijnstate

Postbus 9555

6800 TA Arnhem

T 088 - 005 8888

E info@rijnstate.nl

www.rijnstate.nl